

Rapportage risico's garanties en verstrekte geldleningen bij begroting 2016

Risicomatrix garanties en verstrekte leningen		Risico effect	
		Klein	Groot
Risico kans	Groot	<p><u>Woningbouw / WSW</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vestia - Woningcorporatie Woonplaats - Stichting Mooiland - Woonzorg Nederland <p><u>Verstrekte leningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Stichting Parkmanagement A18 	<p><u>Sport</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - SAZA - Tophal <p><u>Verstrekte garantie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Schouwborg Amphion
	Klein	<p><u>Sport</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Doetinchemse Hockey Club - Voetbalvereniging Doetinchem - Petanque Club Doetinchem - T.T.V. Odion <p><u>Sport / SWS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tennisclub Zuid - V.V. Viod <p><u>Cultuur</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het Brewinc <p><u>Woningbouw / WSW</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Stichting Habion - Site Woondiensten <p><u>NHG</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nationale Hypotheek Garantie <p><u>Verstrekte leningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemeente Hypotheken - Stimuleringsfonds Volkshuisvesting - Sportcentrum Rozengarde - Bibliotheek Wehl - PC-privé / fietsprivé plan 	<p><u>Onderwijs</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Stichting IJsselgroep <p><u>Zorgsector</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sensire <p><u>Nutssector</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vitens <p><u>Woningbouw</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - GEM Intermeco B.V.

Inleiding

In 2012 hebben wij onze portefeuille met garanties en verstrekte leningen doorgelicht. We hebben toen van al onze garanties en verstrekte leningen het risicoprofiel bepaald en opgenomen in een matrix. De risicomatrix en de rapportage *Doorlichting garantieportefeuille en verstrekte leningen* d.d. 24 september 2012 zijn besproken door de raad op 1 en 15 november 2012 en vormen nu de basis.

We toetsen nu jaarlijks het risicoprofiel zoals opgenomen in de doorlichting. In de programmabegroting 2016 beperken we ons tot een samenvatting. De geactualiseerde risicomatrix en rapportage over de wijzigingen ten opzichte van de begroting 2015 staan in deze notitie. Deze rapportage is voor de Raad als achtergrondinformatie bij de begroting 2016 beschikbaar in het Bestuurlijk Informatiesysteem (BIS).

Voor een toelichting op alle (andere) garanties en verstrekte geldleningen, achtergrond en onze werkwijze verwijzen we u naar genoemde doorlichting¹, de geactualiseerde rapportage in het Bestuurlijke Informatiesysteem en de samenvatting in de begroting 2016.

I. Wijzigingen ten opzichte van de risicomatrix begroting 2015

I.1 Saldo garanties per 1-1-2016

Saldo gemeentegaranties per 01-01-2016 begroting					bedragen x 1 mln			
Omschrijving	Zorg	Onderwijs	Sport	Nuts sector	Woning bouw	Overig	Totaal per 01-01- 2016	Totaal per 01-01- 2015
Garanties gD 100%	0,7	1,2	0,0	0,4	5,3	1,9	9,5	5,3
Garanties SVWS 50% gD			3,4				3,4	3,5
Subtotaal rechtstreeks	0,7	1,2	3,4	0,4	5,3	1,9	12,9	8,8
Garanties WSW 100% (achtervang gD) *					222,1		222,1	222,1
Garanties NHG 100% (achtervang gD) *					7,4		7,4	7,4
Subtotaal achtervang	0,0	0,0	0,0	0,0	229,5	0,0	229,5	229,5
Totaal	0,7	1,2	3,4	0,4	234,8	1,9	242,4	238,3

* De aflossingen WSW en NHG (en nieuwe garanties) over het jaar 2015 zijn in bovenstaand overzicht nog niet verwerkt omdat deze informatie pas eind 2015 beschikbaar komt.

Een volledig overzicht van garanties is opgenomen aan het eind van deze notitie. Het totaalbedrag van de garanties is gestegen van € 238,3 miljoen naar € 242,4 miljoen. Hierbij moet wel worden aangetekend dat de aflossingen WSW en NHG (en nieuwe garanties) over het jaar 2015 in bovenstaand overzicht nog niet verwerkt zijn omdat deze informatie pas eind 2015 beschikbaar komt.

De garanties waarvoor wij als gemeente rechtstreeks aansprakelijk zijn, zijn het afgelopen jaar toegenomen van € 8,8 miljoen naar € 12,9 miljoen. Het gaat hierom verhoging saldo garantie GEM Iseldoks (loopt op tot maximaal € 8,5 miljoen) en een nieuwe borgstelling voor Amphion van € 0,5 miljoen.

Ons beleid -vastgesteld in de Financiële Beheersverordening en in het Treasurystatuut- is dat we in principe geen garanties of leningen verstrekken en zoveel mogelijk doorverwijzen naar waarborgfondsen. Als we besluiten om een garantie of geldlening te verstrekken, dan moet dit ten dienste van de gemeentelijke publieke taak zijn en er moeten zekerheden en garanties gekoppeld zijn aan het risicoprofiel.

Wij concluderen dat terughoudendheid gepast is bij het aangaan van nieuwe garanties of geldleningen. Daarom stellen we met ingang van het 2e kwartaal 2015 bij de beoordeling van een aanvraag voor het verstrekken van een lening of garantstelling een risicoanalyse op.

¹ De risicomatrix en de rapportage *Doorlichting garantieportefeuille en verstrekte leningen* d.d. 24 september 2012 zijn terug te vinden in BIS bij de vergaderstukken van de raad d.d. 15-11-2012.

Daarmee kan het college een integrale afweging maken tussen maatschappelijke en financiële belangen van de gemeente.

1.2 Nieuwe, gewijzigde en vervallen garanties per 1-1-2016

Ten opzichte van de begroting 2015 zijn de volgende garanties nieuw opgenomen:

Schouwborg Amphion

De Schouwborg Amphion heeft in verband met liquiditeitsproblemen de aandeelhoudende gemeenten gevraagd borg te staan voor een lening van € 500.000. De gemeente Doetinchem heeft hiermee ingestemd en staat garant voor € 450.000. Zie voor een nadere toelichting onderdeel 2.3.

Aanleg glasvezel in het buitengebied

Al enige tijd zijn de provincie Gelderland en de 8 Achterhoekse gemeenten in gesprek over samenwerking bij realisatie van een snel en toekomstvast breedbandnetwerk in het buitengebied van onze gemeenten. Een goede breedband-infrastructuur zorgt ervoor dat inwoners gemakkelijker bereikbaar worden voor allerlei diensten, zoals bedrijfsmatige diensten, onderwijs en zorg op afstand. Alleen een gezamenlijke financiële inbreng van provincie en gemeenten maakt de aanleg van breedband in het doelgebied mogelijk. In de raadsvergadering van 26 februari 2015 is door de Raad besloten dat de gemeente Doetinchem in kader van aanleg glasvezel in het buitengebied borg staat voor een lening van maximaal € 3,2 miljoen aan GlasvezelAchterhoek BV.

Het risico dat de gemeente loopt op deze garantstelling is zeer klein. Door de jaarlijkse toename van het aantal adressen ontstaat een hogere cashflow in de BV en neemt de behoefte aan extern kapitaal snel af. Daarmee neemt dus ook de garantstelling door gemeente af. Vanuit de Europese Commissie is aangegeven dat er mogelijk sprake is van staatssteun. Dit wordt nader uitgezocht en betekent dat het project vertraging oploopt. De gemeente heeft, gelet op het onderzoek nog geen bankgarantie verstrekt aan de BNG.

1.3 Saldo verstrekte geldleningen per 1-1-2016

Het saldo van verstrekte geldleningen bedraagt per 1-1-2016 € 39,2 miljoen. Dit was een jaar geleden € 58,4 miljoen.

<u>Verstrekte leningen door gD</u>	hoofdsom	saldo 01-01-2015	saldo 01-01-2016	begindatum	looptijd	einddatum
Hypotheken		29.831.628	29.831.628			
Schouwborg Amphion	18.700.000	17.785.480	0			
Woningcorporatie Vestia	6.715.947	1.742.954	1.205.019	01-07-1997	20 jaar	01-07-2017
Stimuleringsfonds volkshuisvesting	3.049.951	1.456.435	1.575.836			
Vitens	3.938.600	1.838.008	1.575.434	01-01-2007	15 jaar	01-01-2022
Sportcentrum Rozengarde	3.106.521	1.727.918	1.267.053	01-07-2007	30 jaar	01-07-2037
Sportcentrum Rozengarde	2.300.000	2.185.000	2.070.000	30-05-2013	20 jaar	30-05-2033
Sportcentrum Rozengarde	1.500.000	1.500.000	1.425.000	21-11-2013	20 jaar	01-06-2034
Stichting Parkmanagement Bedrijvenpark A18	200.000	167.500	133.781	03-04-2012	4 jaar	01-01-2016
Bibliotheek Wehl	340.335	56.723	45.378	31-12-1989	30 jaar	31-12-2019
PC-privé / fietsprivéplan	102.000	75.718	75.718			
		58.367.363	39.204.847			
Totaal saldo verstrekte leningen		58.367.363	39.204.847			

1.4 Nieuwe, gewijzigde en afgeloste geldleningen

Ten opzichte van de begroting 2015 is de volgende geldlening afgelost:

Schouwborg Amphion

De door de gemeente Doetinchem verstrekte hypothecaire geldlening van € 18.700.000 ter financiering van de nieuwbouw van NV Amphion wordt per 1-1-2016 omgezet in een eenmalige investeringsbijdrage (zie voor nadere toelichting het raadsvoorstel Investeringsbijdrage aan NV Amphion 9 juli 2015)

2. Toelichting op instellingen die niet als risico-effect klein en risicokans klein gekwalificeerd zijn.

2.1 Instellingen gekwalificeerd als risico-kans groot en risico-effect klein

Hieronder leggen we uit waarom deze instellingen deze kwalificatie (nog) hebben en wat de ontwikkelingen zijn.

a. Waarborgfonds Sociale Woningbouw

Van onze garantieportefeuille zit 91,6% in onze achtervangpositie voor het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Komt een woningcorporatie in (financiële) problemen, dan treedt de zekerheidsstructuur van het WSW in werking. Deze bestaat uit drie lagen:

- primair: de geldmiddelen van de corporatie (inclusief eventuele saneringssteun van het Centraal Fonds Volkshuisvesting (CFV));
- secundair: het garantievermogen van het WSW (= borgstellingreserve WSW en de obligo's van de andere corporaties);
- en tot slot tertiair de achtervangpositie van Rijk en de gemeenten.

In Doetinchem hebben we te maken met de woningcorporaties Sité, de Woonplaats (gefuseerd met Woning Stichting Dinxperlo), Vestia, Woonzorg Nederland, Stichting Habion en Stichting Mooiland.

Op grond van het Besluit beheer sociale huursector (Bbsh) beoordeelt het Centraal Fonds Volkshuisvesting (CFV) jaarlijks de financiële continuïteit van de woningcorporaties en brengt daarover advies uit aan de minister voor Wonen en Rijksdienst.

Voor de woningcorporaties Sité en de Stichting Habion zijn bij de beoordeling in 2014 geen aanvullende maatregelen getroffen.

Voor de corporaties Vestia, de Woonplaats, Stichting Mooiland en Woonzorg Nederland zijn door het Centraal Fonds Volkshuisvesting de volgende adviezen verstrekt:

Vestia

Vestia is op basis van het verleden een saneringscorporatie. Volgens het CFV is het totaaleffect van de maatregelen in het huidige verbeterplan 2012 onvoldoende voor een structureel financieel herstel van Vestia. Derhalve is Vestia met WSW, ILT (Inspectie Leefomgeving en transport) en CFV een gezamenlijk traject gestart, waarbij gekeken is naar verschillende varianten om tot een optimaal vervolg van de sanering van Vestia te komen. Dit heeft ertoe geleid dat Vestia medio 2014 een aangepast en aangescherpt verbeterplan 2014 heeft ingediend bij CFV. Dit verbeterplan heeft CFV op 19 augustus goedgekeurd. De belangrijkste overwegingen voor CFV om tot deze goedkeuring te komen zijn:

- Het verbeterplan duurzaam financieel herstel beoogt: ultimo 2021 zal Vestia aan de kredietwaardigheidseisen van WSW voldoen, indien nodig met een tweede saneringsbijdrage;
- Het verbeterplan voorziet in een specifieke verkoop- en investeringsstrategie.

De Stichting Vestia is door het WSW in de hoogste risicoprofiel geplaatst.

Woningstichting de Woonplaats (Gefuseerd met Woning Stichting Dinxperlo)

Op basis van de financiële beoordeling 2013 is de fusie met woningcorporatie de Woonplaats essentieel voor de oplossing van de financiële problematiek van Woning Stichting Dinxperlo. De bestuurlijke fusie heeft inmiddels plaatsgevonden. De juridische fusie heeft volgens planning op 1 januari 2015 plaatsgevonden.

De Woning Stichting Dinxperlo is door de fusie met de Woonplaats niet meer in de hoogste risicocategorie ingedeeld.

Stichting Mooiland

Het CFV heeft bij de beoordeling in 2013 de Stichting Mooiland onder andere gevraagd een verbeterplan op te stellen met als doel de kwaliteit van (financiële) informatie te verbeteren.

Het ingediende verbeterplan is op 5 februari 2014 door het CFV goedgekeurd.

Bij de beoordeling in 2014 heeft het CFV onder andere over de volgende items besproken met de Stichting: behoud maatschappelijk vermogen, financieel risicobeheer en liquiditeit.

Woonzorg Nederland

Het CFV heeft bij de beoordeling in 2014 besloten de monitoring van Woonzorg Nederland te blijven continueren. Er zijn een aantal toezichtafspraken gemaakt.

Conclusie

Op basis van hetgeen hiervoor is vermeld voor de corporaties Vestia, de Woonplaats, Stichting Mooiland en Woonzorg Nederland zijn deze in de risicomatrix opgenomen bij risicokans: groot en bij risico effect: klein. Zie ook 4.1 voor omvang van een eventuele aanspraak.

b. Stichting Parkmanagement A18

Wij hebben een geldlening van € 200.000 verstrekt aan Stichting Parkmanagement A18 voor een (lege) mantelbuis op het A18 bedrijvenpark. Als zekerheid hebben wij hypotheekrecht op die buis. In de doorlichting in 2012 hebben wij deze lening gekwalificeerd als risico-kans groot. Dit, omdat de kans bestaat dat zich onvoldoende bedrijven vestigen op het bedrijvenpark waardoor de stichting niet in staat zal zijn rente en aflossing te betalen. Het bedrag van de lening is echter relatief gering (per 1-1-2015 is het restant van de lening € 167.500), waardoor we risico-effect kwalificeren als klein.

2.2 Instellingen gekwalificeerd als risico-kans klein maar risico-effect groot

a. Stichting IJsselgroep

Gemeente Doetinchem staat volledig garant voor het restant van een lening van Hogeschool Iselinge van afgerond € 1,3 miljoen per 1-1-2015. De lening uit 1999 is destijds gebruikt voor het pand van de onderwijsbegeleidingsdienst en de PABO. Bij de doorlichting uit 2012 hebben we geconstateerd dat de financiële situatie van Iselinge voldoende is, maar dat de ontwikkelingen rondom leerlingaantallen en Rijkssubsidies onzeker zijn. We hebben deze garantie daarom toen gekwalificeerd als risico-kans klein, maar risico-effect groot.

De jaarrekening 2013 en 2014 van de Stichting IJsselgroep zijn beoordeeld. Het ingezette reorganisatieproces dat is uitgevoerd vanaf 2011 heeft een positieve uitwerking gehad op het resultaten 2013 en 2014. De liquiditeit en solvabiliteit van Stichting IJsselgroep zijn ook voldoende.

We hebben geen zekerheid kunnen verkrijgen voor de garantstelling van de verstrekte lening. We zullen de Stichting blijven monitoren.

In de matrix laten we deze garantie staan in de categorie risicokans klein en risico-effect groot.

b. Sensire

Gemeente Doetinchem staat volledig garant voor een lening van Sensire waarvan het restant bedrag op dit moment € 752.141 bedraagt. Deze lening is in 1987 afgesloten voor de financiering van de (ver)bouw van verpleeghuis Den Ooiman. We hebben geen zekerheid kunnen verkrijgen voor de garantstelling van de verstrekte lening

Op basis van de beoordeling van de jaarrekening 2014 is de kredietwaardigheid op dit moment voldoende. Er is sprake van een positief resultaat en de solvabiliteit en de liquiditeit zijn ook voldoende. We zullen Sensire blijven monitoren. In de matrix laten we deze garantie daarom staan in de categorie risicokans klein en risico effect groot.

c. Vitens

Aan Vitens hebben wij een lening verstrekt die per 1-1-2015 nog bijna € 1,8 miljoen bedraagt. Onder deze lening liggen geen zekerheden. Daarnaast staan wij garant voor een leningsaldo van nu nog € 474.000. Ook hieronder liggen geen zekerheden. Vitens is een solide organisatie en haar kredietwaardigheid is goed. De risico-kans schatten wij dan ook in als klein, maar het risico-effect is -gezien de omvang van de lening en garantie en het ontbreken van zekerheden- groot.

e. GEM Intermeco B.V.

De gemeente staat voor 100% borg voor de lening van € 8.500.000 van de BNG aan GEM Intermeco B.V. Voor 50% is deze borgstelling weer afgedekt met een concerngarantie van Volker Wessels Projecten BV (KWP). Nadat onderdelen van het gebouw zijn opgeleverd/verkocht, is de feitelijke betekenis van de borgstelling uitgewerkt, omdat de "stenen" de zekerheid vormen. De risico's zijn dus beperkt in verband met afgedekte investeringen. Voor niet verkochte onderdelen worden partijen, na beëindiging van de GEM, eigenaar van de opstallen. Wij kwalificeren de risico-kans als klein. Maar mochten we wel voor die situatie komen te staan, dan gaat het om een aanzienlijk bedrag. Daarom kwalificeren we risico-effect als groot.

2.3 Instellingen gekwalificeerd als risico-kans groot en risico-effect groot

a. Stichting Achterhoekse Zaal sportaccommodatie (SAZA) voor Tophal

De Stichting Achterhoekse Zaal sportaccommodatie (SAZA) heeft € 3.265.000 geleend bij BNG voor de bouw van de Tophal op Sportpark Zuid. Per 01-01-2015 bedraagt de restant lening € 3.188.161. Conform raadsbesluit van 8 december 2011 staat gemeente Doetinchem garant voor dit bedrag. Als zekerheid hebben we dat de ondergrond in eigendom bij de gemeente blijft. De stichting heeft recht van erfpacht op de grond en is eigenaar van de opstallen. De stichting kan de opstallen pas overdragen na toestemming van het college. Aan het einde van de erfpachttermijn of bij tussentijds faillissement vervalt de eigendom van de opstallen aan de gemeente. Tot meerdere zekerheid hebben we verder een recht van eerste hypotheek op de erfpacht.

Naast onze garantie voor een bedrag van € 3.265.000 staat de Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) gedurende 15 jaar garant voor € 250.000.

Stichting Achterhoekse Zaal sportaccommodatie voor Tophal heeft op begrotingsbasis voor het eerste en tweede jaar geen sluitende begroting. Om structureel tot een sluitende exploitatie te komen zijn aanvullende maatregelen nodig. De stichting heeft voorgesteld een aanvullende lening bij de BNG op te nemen van € 99.000 waarvoor de gemeente Doetinchem garant dient te staan. Met behulp van deze lening kunnen aanvullende maatregelen worden uitgevoerd. De gemeente kan voor de nieuwe garantstelling van € 99.000 een derde hypothecaire inschrijving vestigen. Over dit voorstel heeft het college nog geen besluit genomen.

De financiële positie van SAZA is dusdanig dat het zeker mogelijk is dat wij op onze garantie worden aangesproken. Daarom kwalificeren wij risico-kans als groot. Aangezien het om een aanzienlijk bedrag gaat kwalificeren we ook het risico effect als groot. Hier staat tegenover dat de financiële risico's relatief beperkt zijn, omdat bij een faillissement het eigendom van de grond en de opstallen vervalt aan de gemeente.

De Stichting Waarborgfonds Sport rapporteert jaarlijks over de financiële positie van SAZA. Eind 2014 werd de financiële situatie van SAZA als redelijk gekwalificeerd.

b. Schouwburg Amphion

Garantstelling

De liquiditeitsproblemen van NV Amphion als gevolg van de toestand van de gevel en de juridische procedures hebben de lopende exploitatie op korte termijn in gevaar gebracht. De aandeelhouders (naast Doetinchem ook de gemeenten Bronckhorst, Oude IJsselstreek en Montferland) hebben op 11 maart 2015 besloten de aandeelhoudende gemeenten te vragen gezamenlijk borg te staan voor de NV Amphion voor een lening van € 500.000 bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Hiermee wordt de liquiditeit op korte termijn op niveau gebracht. Op de lange termijn komt de exploitatie van Amphion verder onder druk door de rente- en aflossingsverplichtingen die voortkomen uit deze lening. De afhankelijkheid van de gemeente Doetinchem als subsidieverstrekker wordt hiermee groter.

De vier gemeenten staan borg voor rente en aflossing gedurende 30 jaar. De gemeente Doetinchem staat met een percentage aandelen van 89% borg voor rente en aflossing voor een bedrag van € 450.000.

Gemeente Doetinchem is door de wethouder cultuur bestuurlijk vertegenwoordigd binnen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Er blijft een reële kans dat Amphion in de toekomst wederom financiële ondersteuning nodig heeft of dat de gemeente Doetinchem wordt aangesproken op de verstrekte garantie. De gemeente garantie aan Amphion heeft hiermee een hoog risicoprofiel.

3. Overige ontwikkelingen

Extern toezicht en sanering in de nieuw woningwet per 1 juli 2015

Autoriteit Woningcorporaties

In de nieuwe woningwet die per 1 juli 2015 van kracht gaat is onder andere opgenomen dat er een Autoriteit Woningcorporaties komt die integraal toezicht houdt op alle toegelaten instellingen (woningcorporaties). Deze autoriteit wordt onder gebracht bij de inspectie voor leefomgeving en transport. De Autoriteit Woningcorporaties beoordeelt het financieel en volkshuisvestelijke beleid, het beheer en de financiële situatie van de woningcorporatie en van haar dochtermaatschappijen. Ze doet dat niet alleen aan de hand van stukken die de woningcorporaties jaarlijks voor 1 juli moet toesturen maar ook door bezoeken aan woningcorporaties. Signalen die duiden op verhoogde risico's bij de woningcorporaties leiden tot intensiever toezicht. Het toezicht wordt al met al onafhankelijker en veel actiever dan de afgelopen jaren het geval was. Het CFV wordt per 1 juli 2015 opgeheven.

WSW

Het WSW, dat de leningen van de woningcorporaties borgt, komt onder toezicht van de Minister en gaat ook sanering van de woningcorporaties voor haar rekening gaan nemen. Deze saneringstaak neemt het WSW over van de huidige financiële toezichthouder CFV.

4. Kwantificeren van het risico

We hebben van alle garanties en verstrekte leningen het risicoprofiel bepaald. Ook hebben we per garantie en verstrekte lening -voor zover aan de orde- stappen ondernomen voor het beheersen van het risico. De laatste stap in risicomanagement is dan het bepalen van de omvang van resterende risico's. In onze garantie- en verstrekte leningenportefeuille is deze laatste stap aan de orde bij garanties en verstrekte leningen waar in hun risicoprofiel de risicokans groot is. Dit is aan de orde bij een aantal woningcorporaties en Stichting Parkmanagement A18 (hiervoor beschreven bij 2.1.a en 2.1.b). En ook bij SAZA en schouwburg Amphion (hiervoor beschreven bij 2.3.a en 2.3.b).

4.1 Instellingen gekwalificeerd als risico-kans klein en risico-effect groot

WSW

Bepalen van de omvang bij een eventuele aanspraak is voor wat betreft de woningcorporaties niet eenvoudig te doen en hangt af van veel factoren. Stel dat zich een scenario gaat voordoen, waarbij als gevolg van de financiële problemen bij bijvoorbeeld het woningbedrijf Vestia failliet gaat. Indien het WSW aangesproken wordt op € 5,4 miljard, dan moet –onder andere– gemeente Doetinchem een renteloze lening verstrekken aan het WSW. Deze lening krijgen we terugbetaald, maar de rentederving van omstreeks € 84.000 (op basis van 5%) per jaar komt voor onze rekening.

Hierbij moet wel worden aangetekend dat de WSW tot op heden nog nooit is aangesproken op de borg.

Stichting Parkmanagement A18

De omvang van ons risico bij Stichting Parkmanagement A18 is maximaal de resterende omvang van de lening, zijnde € 0,17 miljoen (1-1-2015).

4.2 Instellingen gekwalificeerd als risico-kans groot en risico-effect groot

Stichting Achterhoekse Zaal sportaccommodatie (SAZA) voor Tophal

De garantstelling voor de Stichting Achterhoekse Zaal sportaccommodatie bedraagt per 1-1-2015 afgerond € 3,2 miljoen.

Schouwburg Amphion

Het risico voor de garantstelling bedraagt voor de gemeente Doetinchem € 0,45 miljoen.

Gemeentegaranties per 01-01-2016 t.b.v. begroting							
Garanties WSW (achtervang gD)	hoofdsom	saldo 01-01-2015	saldo 01-01-2016	begindatum	looptijd	einddatum	achtervang
Woningstichting Woonplaats	35.010.000	30.721.000	30.721.000				ongelim. / per 13-09-2013 achterv. per lening
Site Woondiensten	167.126.000	172.834.000	172.834.000				ongelimiteerd
Vestia Groep	18.597.000	6.284.000	6.284.000				ongelim. / per 13-09-2013 achterv. per lening
Woonzorg Nederland	9.652.000	6.959.000	6.959.000				ongelim. / per 13-09-2013 achterv. per lening
Stichting Habion	4.052.000	2.037.000	2.037.000				ongelim. / per 13-09-2013 achterv. per lening
Stichting Mooiland	3.240.000	3.240.000	3.240.000				ongelim. / per 13-09-2013 achterv. per lening
saldo WSW achtervang gD	237.677.000	222.075.000	222.075.000				
Garanties NHG (achtervang gD)	hoofdsom	saldo 01-01-2015	saldo 01-01-2016	begindatum	looptijd	einddatum	
Nationale Hypotheek Garantie		7.432.277	7.432.277				
		7.432.277	7.432.277				
Garanties 100% gD leningen	hoofdsom	saldo 01-01-2015	saldo 01-01-2016	begindatum	looptijd	einddatum	
t Brewinc	2.252.000	1.576.400	1.351.200	01-12-2012	10 jaar	01-01-2022	
Sensire	1.157.140	752.141	694.284	01-10-1987	40 jaar	01-10-2027	
IJsselgroep Educ. Dienstverl. + Opleiding	1.769.922	1.290.568	1.194.698	01-07-1999	30 jaar	01-07-2029	
GEPI Intermeco	8.500.000	1.239.739	5.255.624	25-02-2014	3 jaar	31-12-2016	
Schouwburg Amphion (1)	500.000	0	500.000		20-30 jaar		
GlasVezel Achterhoek BV (2)	3.200.000	0	0		25-30 jaar		
saldo gD 100% garant	17.379.062	4.858.848	8.995.806				
(1) Nieuw aangevraagde garantie in 2015 voor lening i.v.m. met liquiditeitsproblemen (gD 90%, buurgemeenten 10% garant). Besluitvorming nog niet definitief per 20-05-2015							
(2) Nieuw aangevraagde garantie in 2015 voor aanleg en exploitatie van een langjarig en functionerend breedbandnetwerk samen met ander gemeenten.							
Totale garantie alle deelnemende gemeenten 35,3 mln, deel gD is 3,2 mln. Besluitvorming niet definitief. Vermoedelijk pas in 2016. Afhankelijk van onderzoek Staatssteun door EU.							
Garanties 100% gD nutsbedrijven	hoofdsom	saldo 01-01-2015	saldo 01-01-2016	begindatum	looptijd	einddatum	
Nutsbedrijven (Vitens)		474.506	417.445				31-12-2020
		474.506	417.445				
Garanties 100% gD sportverenigingen	hoofdsom	saldo 01-01-2015	saldo 01-01-2016	begindatum	looptijd	einddatum	
Doetinchemse Hockey Club (3)	40.840	-61.660	-61.660	01-01-2001	15 jaar	01-01-2016	
V.V. Doetinchem	31.765	6.618	6.618	30-06-1990	30 jaar	30-06-2020	
TTV Odion	113.445	74.470	74.470	14-10-1998	30 jaar	14-10-2028	
	186.050	19.429	19.429				
(3) betreft een kredietlimiet van € 40.840,-, dit is géén geldlening							
Garanties met achtervang SWS 50% garant gD	hoofdsom	saldo 01-01-2015	saldo 01-01-2016	begindatum	looptijd	einddatum	
St. Achterhoekse Zaalaccommodatie (4)	3.265.000	3.188.161	3.124.127	05-10-2012	30 jaar	02-09-2043	
Ijs- en skatebaan (5)	95.000	0	0	20-02-2013	15 jaar	20-02-2028	
Tennisclub Zuid	180.000	54.191	54.191	01-04-2004	20 jaar	01-04-2024	
VV VIOD	120.000	25.400	25.400	20-04-2005	25 jaar	20-04-2030	
St. Exploitatie Tennispark de Vijverberg	100.000	100.000	96.000	30-09-2014	25 jaar	30-09-2039	
VVG'25	100.000	100.000	95.000	30-06-2014	20 jaar	30-06-2034	
	3.860.000	3.467.752	3.394.718				
(4) SWS staat garant voor het maximum van € 250.000, gD voor het overige deel							
(5) SWS staat 100% garant							
Totaalbedrag garanties		238.327.812	242.334.674				